

Finansiella riktlinjer i Flens kommun

1 Inledning

Vid Kommunfullmäktiges sammanträde den 2017-02-23 fastställdes finanspolicyn för finansverksamheten. Finanspolicyn är ett övergripande dokument och omfattar den verksamhet som bedrivs inom Flens kommunkoncern och reglerar de finansiella frågorna. Policyn omfattar även kommunens helägda bolag. I finanspolicyn anges att kommunstyrelsen ska fatta beslut om finansiella riktlinjer för Flens kommun.

2 Syfte och omfattning

Syftet med finansiella riktlinjer är att ange:

- mål och riktlinjer för hur kommunen ska bedriva sin finansverksamhet
- ansvarsfördelning i kommunen
- hur kommunens finansiella risker ska hanteras
- hur rapportering och kontroll ska ske

3 Övergripande mål för den finansiella verksamheten

Det övergripande målet för finansverksamheten är att medverka till en god ekonomisk hushållning genom att:

- eftersträva bästa möjliga finansnetto
- säkerställa betalningsförmåga på kort och lång sikt
- trygga tillgången till eget kapital
- minimera risktagande

4 Organisation och ansvarsfördelning

Av finanspolicyn framgår fördelningen av ansvar mellan kommunfullmäktige och kommunstyrelsen samt bolagen. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att finanspolicyn efterlevs och beslutar om riktlinjer för verksamheten. Delegering av beslut från kommunstyrelsen till delegat framgår av kommunstyrelsens delegationsordning. Det operativa ansvaret för finansverksamheten inom kommunen fördelas enligt nedan.

Kommunchefens ansvar är att:

- säkerställa att kommunen har en god finansfunktion som tillgodoser kommunens och bolagens behov av finansiella tjänster
- säkerställa att arbetet bedrivs med god intern kontroll
- besluta om tillfälliga avsteg från riktlinjerna för finansförvaltningen om särskilda skäl föreligger och rapportera detta vid nästa rapporteringstillfälle till kommunstyrelsen.

Ekonomichefens ansvar är att:

- löpande hantera finansverksamheten i enlighet med finanspolicy och riktlinjer för finansförvaltningen
- initiera och utarbeta förslag till uppdatering av finanspolicyn och riktlinjer för finansförvaltningen
- följa upp så att finanspolicyn efterlevs

5 Etik

Vid placeringar ska etisk hänsyn tas, vilket innebär att placering enbart tillåts i etiska fonder, så kallade SRI-fonder (Sustainable and Responsible Investments). På svenska översätts detta begrepp med hållbara och ansvarsfulla placeringar. Dessa fonder tar särskild hänsyn till agerande i de företag i vars aktier fonden placerar.

6 Riktlinjer för likviditetsförvaltning och kortsiktig placering av överskottslikviditet

Med likviditetshantering menas matchningen mellan in- och utbetalningar samt hantering av kortfristiga låne- och placeringsbehov. Huvudprincipen är att alla in-betalningar ska ske i så nära anslutning till tjänstens utförande eller leverans som möjligt. Utbetalningar ska betalas på angiven förfallodag så att räntefri kredit utnyttjas fullt ut. Kommunens betalningsförmåga ska ha en hög säkerhet och säker-ställs genom egna likvida medel, tillgång till korta krediter och/eller avtalade kreditlöften.

Överskottslikviditet ska placeras så att god avkastning erhålls samtidigt som betalningsberedskapen upprätthålls.

Tillåtna instrument vid likviditetsförvaltning

- Räntebärande värdepapper utgivna i svensk valuta(SEK)
- Likvida medel, definieras som medel på bankkonto. Övrig tidsbunden inlåning hänförs till räntebärande värdepapper
- Värdepappersfonder bestående av en eller flera av ovanstående tillgångar

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken att det inte går eller att det är svårt att avyttra ett värdepapper vid önskad tidpunkt. För att begränsa denna risk får placeringar endast ske i instrument med god likviditet.

Ränterisk

Ränterisk är risken att värdet på ett finansiellt instrument förändras till följd av förändringar i marknadsräntan. Denna risk ska begränsas genom att placeringar inte får ha längre löptid än ett år.

Kreditrisk

Med kreditrisk avses risken att inte få tillbaka sin placering på grund av att motparten får betalningssvårigheter eller går i konkurs. Kreditrisken ska begränsas genom att endast motparter med högkreditvärdighet väljs och att riskerna sprids på flera motparter.

7 Riktlinje för skuldförvaltning

Kommunfullmäktige beslutar i samband med fastställande av budget limit för nyupplåning. Upplåning får göras för långfristiga finansieringar eller för att trygga kommunens kortsiktiga betalningsberedskap. Kommunen får inte ta upp lån för spekulationsändamål. Däremot får lån tas för att finansiera en beslutad investering, även om kapitalet inte omgående behövs, om det bedöms vara marknadsmässigt lämpligt. All upplåning ska ske till minsta möjliga kostnad och på affärsmässiga grunder.

Ränterisk

Med ränterisk avses risken för att en förändring av marknadsräntorna påverkar räntekostnaderna negativt. För att begränsa ränterisken ska räntebindningstiden spridas över tid. Det ska finnas en betryggande strategi för räntebindningen och den genomsnittliga räntebindningstiden bör vara inom intervallet 2-6 år.

Finansieringsrisk

Med finansieringsrisk menas risken för att inte kunna refinansiera lån eller ta upp ny finansiering när behov uppstår. För att begränsa finansieringsrisken ska kapitalförsörjningen tryggas med en diversifierad upplåningskälla med spridda förfall. Maximalt 50% av den totala lånevolymen får ligga på en och samma långivare, undantaget Kommuninvest.

Valutarisk

Med valutarisk avses risken för att drabbas av ökade kostnader till följd av valutakursförändringar. För att eliminera valutakursrisken ska låneportföljen bestå av lån i svenska kronor(SEK).

Derivat

Med derivat avses ett finansiellt låneinstrument för att hantera ränterisker med syfte att skydda kassaflödet och skapa en framförhållning gällande en ränteuppgångs påverkan på ekonomin. Det är också ett sätt att skapa en flexibilitet i den löpande skuldhanteringen.

Derivatinstrument får inte användas i spekulativt syfte men i syfte att:

- Minska risken i skuldportföljen
- Styra portföljens räntebindning i den mån det är mer kostnadseffektivt än att låna med fast ränta. Hänsyn ska tas till räntebindningstiden både när det gäller finansiella tillgångar och skulder.

Borgen

Det kommunala åtagandet kräver att kommunen har god insyn i alla kredittagares ekonomi och verksamhet. Ett borgensåtagande innebär en kreditrisk för kommunen, då kommunen åtar sig att fullfölja betalningsförpliktelser för gäldenärens/låntagarens räkning om denna inte kan göra det. Kommunfullmäktige fast-ställer borgensramen och ska årligen ta ut en borgensavgift i procent av utnyttjad kredit. Varje investering som finansierats med borgenslån ska vara försäkrad under den tid som borgen ska gälla.

För att en borgensteckning ska tillstyrkas ska:

- Ändamålet stödja kommunkoncernens mål för verksamheten i enlighet med de inriktningar som finns angivna i kommunens respektive bolagens styrande dokument
- Verksamheten ska vila på realistiska ekonomiska grunder

Beslut om borgen fattas av kommunfullmäktige i varje enskilt fall.

8 Operativ risk

Med operativ risk avses risken att drabbas av förluster till följd av bristfälliga interna processer, fel orsakade av den mänskliga faktorn eller felaktiga system. De operativa riskerna begränsas genom god intern kontroll, uppföljning och rapportering.

För att säkerställa att god intern kontroll upprätthålls gäller följande:

- Minst två personer ska vara involverade i varje affär och administration av avtal.
- Bokföring av transaktioner med mera ska skötas av någon annan än den som fattar besluten, undantaget är koncerninterna överföringar.
- Alla affärstransaktioner och betalningar ska utföras enligt fullmakter, attestordning eller andra delegeringar.

9 Rapportering

Kommunstyrelsen ska till kommunfullmäktige rapportera om finansverksamheten i samband med årsredovisningen. Kommunstyrelsen ska bedöma om det finns anledning till särskilda rapporter eller beslut i kommunfullmäktige om den finansiella verksamheten. Specifika eller avvikande händelser ska rapporteras utan tidsfördröjning till kommunchefen och till kommunstyrelsen.